

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica Palmarvm. Benedictus, qui venit in nomine Domini. Matth. 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

tatis auditum probatur Christianus. Nā
(vthic.) Qui ex Deo est, verba Dei audit. Pro-
pterea vos non auditis, quia ex Deo non estis.

P A R S IV.

De Calumniatoribus Pharisæis.

*Definitive-
ritate calū-
niantur.* **A**DHEC quid Pharisæi? Calumniantur:
Nec aliud. Nonne benedicimus nos; quia
Samaritanus es, & demonium habes? O ine-
ptum respōsum! Ad innocentiam aiunt;
Samaritanus es: Ad Veritatem; demonium
habes.

1. Euenit hisce, vt terræ, iam diu non
perplutæ, & exaridæ. In quam quæ de-
mum incidit pluua, vertitur in ranas,
vermes &c. Sic anima, quæ longo pecca-
ti ardore emarcuit, resoluta in puluerem
vanitatis; cum aqua Prædicationis irro-
tatur, eam vertit vel in venenum, vel in
putredinem deterioris corruptionis. Vi-
deas id in Pharisæis euennisse Christo. Hu-
ius aqua cœli vina, & verba vitæ, quid ap-
pud eos profecere, nisi ad productionem
viperarum, bufonum, blasphemiarum.
&c. Nonne benedicimus. &c. O Genimina vi-
perarum.

*Inferuntq.
dedecora.* 2. Mifit David 2. Reg. 10. legatos ad Han-
non Regem, Iugentem patris mortem
consolaturos. Is ratus exploratores esse;
semiberbes fecit, semique nudos; vesti-
bus ad nates præcis. Vah infamiam! Ma-
ior Christo facta. Missus à Patre, in solatiū
Synagogæ, hæc eum vt pseudoprophetam,
despuit, persequitur, pessimis post-
habet Samaritanis, & quat dæmonijs. 3. In
Iosephum tam acerbum fuit odium fra-
rrum, Gen. 37. Vt non possent ei pacifice loqui.
Erat eis Somniator, accusator, morti de-
dendus, venditius. Talis Dominus Iu-
daïs. Quin iam & Christianis, maxime in
eum blasphemionis. Si veritatem dico
vobis, quare non creditis mihi?

*Odia exor-
gent.* Perora. Iesu da nobis aurem audiendi
Verbum tuum; Sonet vox qua in auribus

nostris. Cantic. 2. Age, Loquere Domine, qui
audit seruus tuus, 1. Reg. 3. Nam Psalm. 118.
Dulcia fauibus meis eloquia tua, super melori
meo. Iesu, tu verè Samaritanus es, Adæq;
filius: At & ille es, qui, Luc. 10. lapsus in
latrones Ierichuntinos mundi excepit,
fouet, ac in pristinum restituit.

DOMINICA PALMARVM.
Benedictus, qui venit in nomine Do-
mini. Matth. 21.

EMissa, Gen. 8. reuenit in Arcam palmi-
fera columba; signum placati Numi-
nis, & diluuij subſidentis. Iesus, coelo de-
missus, vel vtero Virginis egressus, ex a-
gris retiuerit palmarius in Vrbem pacis;
signum remissæ & iræ Dei, & noxæ no-
stræ, & pœnæ. O lætana diem: ramosque
felices!

Nos

- I. De mundi vſu, & exitu.
- II. De Iesu triumphante.
- III. De Iesu se humiliante, & Mundo va-
riante.
- IV. De Iesu ramos inter & vestimenta ex-
ultante.

P A R S I.

Demundi vſu, & exitu.

1. FLebilis est myrias eruminarum Mun- *Murus*
di. 1. Eis Heraclitus philosophus sapi- mæror in
enter, & irremisse deflebat; & hoc solū mundo eſt
agebat. 2. Sic Israelitæ captiui, teste Ps. 136. *Quia ca-*
Super flumina Babylonis sedimus, & fleuimus pteiat.
ærumnas humanas, dum recordaremur tui
Sion. 3. Lætare, si possis, exul apud hospi- *2. Dinxat*
tem, te continuo diuexantem qua facta
pace, qua aperto marte. Sic namq; mun- *3. Nouerca*
dus assolet. *eſt.*

4. Iam Plini, ne querare de Natura, vt
nouerca homini, brutis matre: iniquior
in Dominum suum hominem Mundus
est, quam in bruta. Quibus sponte fun-
dit terra, que optant: homini vix dum
subacta: At mundus subigit se à quoquā
haud

haud sinit: sed quoscunque sibi subactos
vult ac mancipatos. Attalibus suis man-
cipiis, quid boni volet. Imo quid non ma-
li inferet?

5. Ita regulus serpens visu hominem
solo inficit, simul interficit: ceteris ani-
mantibus innoxius. Mundus, basilisco
venenosior, quantos inficit contagio,
quantos & interimit? 6. Pharao, Exod. 5:
per diem laboribus; sub vesperam fla-
gris obruebat Israelitas, exactorum usus
diritate: Talis mundus, per vitam, aerum-
nis vrget; sub mortem, peccatis inferni in-
stantibus lacinat.

Tyranni-
zat.

Pellit.

Seruit i-
psem.

Leprosus
est.

Lutus.

Caducus.

Varius
cursu. Cer-
tus ab in-
terioru.

7. Joseph, Gen. 19. vix inierat domum
Putipharis, iam hinc ab hera ad peccan-
dum illicitur; mox accusatur: unde ab
hero fit nexus. Ita natos mox ad peccatum
natura pellicit; mundus sibi innectit.
Mors vincula soluit.

II.8. Antigonus Rex Macedonum po-
testatem regiam, vocitabat splendidam
miseriam, vel seruitutem. Quid mundi
felicitas: nisi quedam aurea seruitus, &
pulcella captiuitas? 9. Utque Naaman, 4.
Reg. 5. opib. beatus; at infelix a lepra: ita
mundus apparet aureus; cum sit lepro-
sus, ac putidus. 10. Eius imago, Nabucho-
donosor a est statua, in imo lutea fragi-
lis vel ad lapilli istum. Dan. 4. 11. Neq; fir-
mitatis plus mundo est, quam domui,
Matth. 7. quam vir stultus edificauit super a-
renam, & descendit Pluvia, & venerunt Flu-
mina, & flauerunt Venti, & irruerunt in do-
mum, & cecidit, & suirum magna. Hem,
qualia circum domum tam male funda-
tam? cui dei ciendae vel vnum istorum
nimium. 12. Ut mare surgit in tumore:
Sic Psal. 36. Via impium super exaltatum, &
eleuatum sicut cedros libani: mox detume-
scit: Transiui, & ecce non erat.

III. Tales Euripus mundi affluxus ha-
bet, & defluxus. Ut Proteus formas o-
mnes, omnes rerum colores Chamaleon.

induit, quibus inhaeserit. Vin' exemplar
Vel vna dat Roma. 1. Iulius Cæsar 40. vi-
ctorijs, præliis innumeris, nobilis; in Cu-
ria 22. iictibus Senatorum corruit. 2. In Ori-
ente Alexander Magnus sic, vt hic or-
bis ei angustus videretur, ac alium qua-
reret; Babylone extinguitur veneno;
dies 30. iacuit inhumatus. 3. Adonibez-
zech, iudic. 10. Regum 78. Rex, sub men-
sa sua micas legentium; demum regno
exutus, fortunæ fit ludibrium. 4. Sede-
chias, 4. Reg. 20. Rex Israel quam potens
ac diues! Rapitur in Babylonem, cæsis li-
beris, exoculatus, vxore violata, euerso
regno. 5. Valerianus Imperator Roma-
nus, captiuss fit in Persia. Regi stampedem
tenens equum concesuero; fit demus
ephippiarius. 6. Dionysius Siculus ex rex
pro sceptro demum spherulam tenet lu-
dimoderator senex. Priscailla: At inno-
uatur quotidie. Quot ab equo ad asinum;
imo ad haram defluunt: Et hic æui cur-
sus est. Huc exit gloria mundi.

P A R S II.

De Iesu Triumphantē.

I. E N Iesum, Regem Angelorum, ho-
die triumphantem: cerne apparatu: ^{Mantes}
audi acclamations. Iam magnificus; a-
lias nunquam. Natus enim vt orbem ini-
bat? Etsi astra seruirent illi; Reges appar-
erent; adorarent pastores; Angeli ac-
cinerent: Tunc tamen breui post fugatur;
nunc post dies quinq; in Crucem da-
tur. O vita quid es, nisi rota?

At in fatis sic erat. 1. Exod. 12. Ita cū pal-
mis Agnus paschalis introducebatur ex
agro, post immolandus in ara. 2. Filii pro-
phetarum, viso quod Eliae spiritus in Eli-
sæum descendisset, venienti occurruunt, plenus.
4. Regum 2. demissæ Iericho vñq deducunt,
& adorant. Dei spiritum requiescere su-
per Iesum nil ambigunt Iudei; cuius ra-
pti veneratione Christum sic honorant.

3. Daudi, 4. Reg. 30. Amalecitarum à se
cæso-

et forum spoliis onustus Ierosolymam intranti acciātatur: *Hec est præda David.* Hæc Christi est, viato Satana: Ideo Bendictus: *O sanna.* 4. Stabat Deo, Achabi domum itur p̄itus excidere: 4. Reg. 9. Iubet E. Ileso; regnum in Iehu transferat: Iehu Rex proclamat: certatum mox omnes pallia ei substerunt; acclamat: *Viuat Iehu Rex!* At viuas Iesu Rex! Is hodie tibi factus honor est. *Dicte filia Sionista Prædicatores, &c.*

II. Et vero, Cant. 3. Egredimini filie Sion, videte Salomonem: Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus. Egredimini de vanitatibus toti; de negotiis tantisper; ut videatis expectatum annis iam pene 5000. Accurrite; ne uitueritis: 1. Non est Deus iam tonans ac fulminans, vt in Sinai, Exod. 19. 2. Non Isa. 6. Terribilis Deus Sabaoth. Deus exercitum. 3. Non, Exod. 25. Deus Zelotes, vñscens peccata Patrum. 4. Non is, cuius manus armatae, inebris sagittas suas sagine: Deut. 32. 5. Nō, Ps. 2. Qui regit ḡetes in virga ferrea, & tanquā vas sigilli cōfingit. Nō.

Sed est i. humilis David exutus regiis, pastoritiis induitus, 1. Reg. 17. Sic & contra Goliath nunc procedit. Etsi olim vñdīq̄ armatus sit processurus contra stultum Nabal mundicolam, 1. Reg. 25.

2. Ipse est Noe iustus; Gen. 9. Quia amorem ebr̄i, suam nuditatem paupertatis & humilitatis toti orbi notam facit.

III. Dicte Filia Sion: Animæ: Ecce mœsta, vt Tobiana mater, humana natura; hodie filium tuum conspicies: exi obuiā Tob. 10. Hodie Iacob ò homo; nuncium accipies: Joseph filius tuus viuit, & regnat, Gen. 24. Videbis, quem nunquam visurū putabas. Ite: nihil opus est, ad inferos descendere ad eum Ecce adest.

At qualisnam tuus hic triumphus est, ô Iesu? Angeli vbi estis? Vbi Cherub? Michael vbi? Vbi Gabriel? Vbi, Dan. 1. Millia millium ministrantū ei, & decies centena mil-

lia afflentium? Vbi plusquam decem legiones?

1. Vedit Roma Cæsarem, currutriumphatē eburno, tractum 40. elephantis: *Absq; Pō-
p̄a mundi.*
2. M. Antonium à leonibus currut tractū: à ceruis Aurelianum: Eterce, Orbis Dominum fert Asina: 3. Nero nunquam initiat Roma m; nisi mille rhedis stipatus, & soleq; mularum essent argenteq; teste Suetonio. 4. Sesostris, Rex Aegypti, curruthebatur, à 4. Regibus tracto coronatis, & sceptrigeris. 5. Salomon plerumq; alebat 40000. equorum, curruū 12000. Et ecce asina cum pullo sunt omnia Christo.

M. Iesu: 1. Vbi sunt modo, super quas ambulas, penne ventorum? Psal. 103. 2. Vbi sunt Angelii: Quis deus super Cherubim? Psal. 79. 3. Vbi, de quibus Psalm. 67. Curruū Dei decem millibus multiplex: Dominus in eis, in Sinai, in Sancto? Exclamatio hic S. Chrys. Nascentur in praesepio, famet in deserto, cōiuncta hordeaceis celebrat, pauperibus stipatur, hodie asina vehitur, nudus in cruce emoritur!

P A R S III.

De Iesu humiliante, & Mundo variante.

A T non mireris quin audi ipsum: Psal. In aliis 87. Pauper sum ego, & in laboribus à iuuē humiliatur mea. Quare Matth. 11. Discite à me, quia mitis sum, & humili. 2. Joseph, Gen. 45. Etsi primus à Pharaone: priori tamen fortis memor vixit, & humilitatis. Adeoq; voluit & fratres eadē profiteri apud Pharaonem: Dicite, ait, viri pastores sumus nos, & patres nostri. 3. Sic Agathocles, Siciliæ Rex, ne se filium esse figuli obliuisceretur; ab acum figulinis adornatum voluit: teste Plutar. in Apoph. 4. Lechas, Rex Poloniae, ab aratro ad regnum euctus, vestes rusticæ in palatio suspensas in oculis ferrebat. Chron. Pol. lib. 1. c. 5. Mira hæc. At mirabilius, Iesum, orbis vtriusq; Dominū, asina vehi: assumptæ memorem naturæ,

1. Epaminondas, Dux Thebanorum, post victoriam reuersus, & postridie ab Senatu consalutandus prodit vili indu- subtriḡit.

O tus ha-

Nō est terribilis.

Sed magnificum.

Aduer-
tus.

Absq; An-
gelis.

tus habitu, vultu submecto. Causam scitabitibus, ait: *Heri nimirum mihi placui, Fortuna metuenda mutatio est.* Ita Iesus, in exercitato mortuo Lazaro, quasi infernum occiderat: hodie in tantis honoribus nil insolevit: Sciens futuram mutationem.

2. Philippo Maced. vno tempore tres nuncij aduenere lati: primus de nato Alexandro: secundus de suorum equorum in Olympico victoria: tertius de vrbe quadem à suis expugnata. Quibus auditis, in cœlum clamauit: *Fortuna moderare letitiam, & felicitatem tempera: Ne dein simul omnia caput hoc obruant aduersa.* Christo hic quam lata? At post qualia?

Mundus blan-
dum blan-
uuur, si
diatur.

II. Post latitiam de Amalecitis deuictis, aduolat, ecce, Dauidi nuncius de occiso Saule, & Ionatha, & exercitu cæso, 2. Reg. 1. Sic Christo post paulum ab omnibus deserto, abnegato, prodito. &c. 2. Vah munde! quem hodie colis Regem; cras latronem. &c. proclamas. Hodie Cesari anteponis; cras Barnaba postponis Iesum. 3. Ioab Abnerum benigne affatur; mox trucidat. 2. Reg. 3. Simulator Mūndus Saluatorem. 4. Sic Leui & Simeon, Gen. 41. Sichemo se fingunt amicos: mox vitam eripiunt. 5. Aman, quo cum Assuerro & Esther a pranderat die, die suspenditur eodem. Esth. 5. Christus, quo sic inuehicur in Urbe die, die exors hospitij exire cogit eodem. 6. Daniel primus à Rege proclamat: postridie in lacu leonum condemnatur. Ista fides est mundi!

PARS IV.

De Iesu ramos inter & vestimenta exultante.

Dum dan-
sureles,
moxys.
Mortifica-
cum corpo.

1. Ecce, ramos absindunt superfluos diuinitarum, ex arboribus diuites, & substernunt in pauperibus Domino. 2. Ecce, animæ pœnitentium castigant corpus suum, & peccatorum exuviias ad pedes Crucis expandunt: queis stercora via-

rum suarum obtegunt: Sicut uxor Jacob stramine idola. Sole meridiano subinde cogit æstus exutas ponere vestes: Ita ad imminentem Solem Iesum suas Iero-solyma, suas item ponit peccator. 3. Ecce, Angeli, & Fideles, passionem commemorantes. Passum præeunt, & sequuntur clamantes: *O sanna. Benedictus.*

4. Ecce, 1. Ipse Exultat, vt gigas ad currendam viam, Ps. 18. 2. Sicut Delphinus exulta-bundus ludit in vndis, cum cieri persen-tiscit tempestatem. Heu, quantam præ-sensit Iesu? 3. Sic Aegypti in filiorum morte soliti exultare. 4. Sic morte præcipiens Cynus, canit exultans.

II. Triumphans autem exultat Iesus, Quia & quia nos amat, & desiderat se pascha fieri. 1. Designatus talis, Num. 19. in vitula ru- fa, iussa immolari extra castra, eiusq[ue] cineris ad legalis munditiae expiationem ad-hiberi. Ardet amore Iesus: rubebit cruce: Ut Passi merita fint expiatio nostra.

2. Sed quantumcumque ostenderit a-
more, cruorem, meritaque foris; intus impen-tamen in animo eius longe erant ma-iора. Quales fenestræ Templi aliquæ, intus latissimæ, foris angustæ fuerant: 3. Reg. 6. Ita Christi sunt vulnera. Quid, quod amor patiendi tota passione fuerit pene infinites maior? Ergo egredimini filie, expoliantes vos veterem hominem Col. 3. eiusque vestes substernentes Seruatori.

DOMINICA RESVRRE-
CTIONIS.

Resurrexit, sicut dixit, Marc 16.

I Onas. cap. 1. marifemente, eiectus for-te, & abiortitus à cete, triduum exegit in ventre: dein effunditur, quasi rediui-nus stas in litore. Et ecce plusquam Ionas hic, Luc. 11. Iesus. Nauigat mare Redemptio-nis: sicut tempestas iustitiae: eiicitur is in mare tribulationum: triduo tenetur in morte: Demum reddit se vitali auræ.

De quo